

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 96.

Anden Session.

32te Møde.

Tirsdagen den 19de November.

(Fortsat).

Mouvier (forts.): Og naar det i Betænkningen udhæves, at det skulde være urigtigt at udstrække det subsidiaire Ansvar for Skriftets Indhold til de saakaldte „løse Forhandlere“ forekommer dette mig kun lidet at passe til Bestemmelsen, saaledes som den er bragt i Forslag; thi det tør ikke oversees, at, idet man standser ved Bogtrykkeren, udelukker man Alle, som have Skriftet til Forhandling eller Uddeling, og deriblandt ogsaa de etablerede Boghandlere. Naar der altsaa paa Skriftet ikke var anført nogen Forfatter, og heller ingen Udgiiver, ingen Forlægger eller Commissionshandler, og Bogtrykkeren ikke kunde udfindes, saa bortfaldt ethvert Ansvar, saa kunde Skrifter, som indeholdt de allergroveste Brud paa Lovgivningen, indeholdt udtrykkeligt Optraad til formelig Opstand imod Kongen, eller Opfordring til voldeligt Angreb paa Rigsdagens Sikkerhed, eller de skjændigste Bågvadstelser mod Medborgere, gives den størst mulige Udbredelse og aabent falsholdes i Bogladerne, uden at der tar Noget, hvem Ansvaret for saadanne Skrivers lovstridige Indhold kunde ramme; thi man var da kommet til et Punkt, hvorhen Statsmagten paa Grund af Lovgivningens Ufuldstændighed ikke kunde række. Saaledes troer jeg dog ikke, at en forsvarlig Trykkesfrihedslovgivning bør være. Men man vil maaskee sige, at Faren, naar Forholdene tages, som de i Virkeligheden ere, endda ikke er saa stor, som den kunde synes, thi Staten er jo udrustet med sin inquisitoriske Myndighed, og naar denne retteligen benyttes, vil det ikke let være saa vanskeligt at komme efter Bogtrykkeren. Man vilde maaskee mene, at Ju-

sittien i Reglen maatte kunne ledes paa Spor ved selve de Lettre, som vare brugte til Skriftet, eller ialfald ved at underkaste de Personer Examination, som havde eller havde haft Skriftet til Forhandling eller Uddeling. Jeg frygter for, at det vilde være noget farligt, at berolige sig herved. Den, der havde ifinde at udbrede et Flyveskrift af det tidligere berørte eller et lignende lovstridigt Indhold, vilde neppe lade det trykke hos den Bogtrykker, der blev nævnt igaar, eller hos en anden bekendt Bogtrykker. Nei, han vilde snarere dertil anvende et Smugbogtrykkerie, hvis Lettre ikke kjendtes, og Rilden vilde derfor ad denne Vej muligen slet ikke kunne efterspores. Men, siger man, anstil da Inquisition over de Personer, hos hvem der er fundet Oplag af Skriftet; disse ere jo dog i alt Fald ansvarlige efter Forslagets § 1; saa vil det i Almindelighed nok lykkes at udfinde, hvor Skriftet er trykt. Jeg maa imidlertid bede, at man ikke overseer, at § 1 kun angaaer det formelle Ansvar, og kun dicterer en Mulkt, som efter Forslaget endog skulde kunne gaae ned til 5 Rbd. Sæt nu endog, at en af de høiere Mulktgrader kunde ventes anvendt, saa skulde jeg dog mene, at man heri kun vilde have en svag Garantie for paa den antydede Maade at kunne komme efter Den, der havde at bære Ansvaret for Skriftets Indhold. Det er jo dog klart, at den rette Paagjældende som stod bagved, let kunde være villig til at paatage sig at ville dække den eventuelle Mulkt efter § 1, selv om denne maatte blive ansat til et klæffeligt Beløb, for at slippe fri for den langt strengere Straf, han ellers kunde have at befrygte; ja, for at undgaae denne, maaskee betydelige Straf, vilde han stundom vel ikke tage i Betænkning endnu at offere nogle flere Benge i den Hensigt at